

Statsbanerno, som vedtoges i Folketinget den 25. April 1900, at der af Aarhus Kommune til Erhvervelse af en Grund til Opførelse af en Godsbanegaard paakrævedes temmelig betydelige Ofre. Og det vilde jo være rigtigt, om man i det hele taget kom til at stille de forskellige Byer nogenlunde lige i Forhold til det Arbejde, der skal udføres.

Til sidst skal jeg nævne Betænkningens Nr. 114. Udvalget tiltræder det Forslag, der er stillet om 45,000 Kr. til Anskaffelse af Presenninger; men Udvalget har dog ment, at det var naturligt at gøre opmærksom paa, at en saadan Bevilling burde have været krævet paa Finansloven 1904—05, idet man gaar ud fra, at en saadan Trang ikke pludselig kommer op, men maatte have været forudset tidligere.

Jeg tror dermed at have omtalt de enkelte Forslag i Betænkningen, som der er Anledning til at omtale, og jeg skal sluttelig kun sige et Par Ord om Forslagene til § 27, hvoraf det fremgaar, at medens Udgifterne til forskellige Arbejder og Erhvervelser ved Statsbanerne have været beregnede saa rigeligt, at der har kunnet spares en Del derpaa, saa har det modsatte været Tilfældet, hvor der har været Tale om Anlæg af Privatbaner. Der er saaledes paa Tillægsbevillingsloven krævet 225,000 Kr. ud over det, der er anslaaet til Baneanlægget fra Horsens til Odder. Dette Baneanlæg var anslaaet til 1,400,000 Kr., men kostede 450,000 Kr. mere. Staten maa selvfølgelig betale de 225,000 Kr., men det bliver jo ogsaa en betydelig Udgift for de forskellige Kommuner. Der er ingen Tvivl om, at naar en Beregning er saa usikker, vil der være Kommuner, som blive ret ilde stedte, idet de have tegnet et saa stort Beløb, som de overhovedet have ment at kunne tegne, og naar saa Banen er færdig, viser det sig, at de skulle betale et langt større Beløb, end de havde forudsat. Jeg vil kun henstille, om man ikke kan gøre noget for, at de Overslag, som gaa forud førend man giver Koncession paa en Privatbane, maa være saa nogenlunde betryggende ikke alene for Statskassens Skyld, men ogsaa for Kommunernes. Med disse Ord skal jeg anbefale samtlige af Udvalget eller dets Flertal tiltraadte Ændringer.

K. M. Klausen: Jeg har nogle Bemærkninger vedrørende enkelte Punkter i Forslaget, som jeg gerne vilde fremsætte. Der er først det Tilskud paa 2,400 Kr. til Dragerforeningen ved Københavns Bane-

gaard. Jeg finder, at det er et særdeles godt Forslag, som er kommet frem her, idet Dragerforeningen ved Københavns Banegaard dels er privat og arbejder for sig selv, dels ogsaa besørger et Arbejde for Statsbanerne paa selve Stationen, og jeg tror, at det Forslag, der er kommet her, at give dem 2,400 Kr., er meget billigere, end hvis der ingen Dragerforening var, eller hvis den ikke besørgede dette Arbejde, thi det vilde sikkert blive betydeligt dyrere, idet Staten saa maatte ansætte Personale, som den baade maatte give Løn og Pension.

Der er dernæst et Forslag vedrørende to Mergelbaner, nemlig Damsholt-Hodsager, og Eskær-Slyngge, begge ovre i Jylland, Damsholt-Hodsager Mergelbane har en gammel Gæld til Staten, idet den i Rigsdagssamlingen 1878—79 erholdt et rentefrit Laan paa 102,400 Kr. Men naar man giver saadanne Laan rentefrit og lader Kapitalen henstaa i saa lang Tid uden at den bliver afdraget, saa vil det jo egentlig sige, at man lige saa godt straks den Gang kunde have givet dem Kapitalen som en Gave, idet nemlig det Rentetab, som Staten har lidt i disse mange Aar, egentlig er større end selve Kapitalen. Jeg tror derfor, at det er en uheldig Maade, paa hvilken disse Tilskud til Mergelbanerne ere ordnede, jeg tror, at det vilde være heldigere at komme ind paa en hel anden Maade, idet man nemlig i Stedet for at give dem rentefri Laan ligefrem gav de vedkommende disse Penge som Gave, til at kunne etablere Mergelbaner for og i øvrigt overlod Selskaberne selv at drive disse Baner. I Virkeligheden vilde det ikke blive nogen forøget Udgift for Statskassen, maaske snarere en formindsket Udgift, og det vilde være langt bedre for Interessentskaberne, der drive disse Baner, at de modtog disse Summer som en ligefrem Gave.

Nu har Interessentskabet for Damsholt-Hodsager andraget Staten om enten at faa eftergivet den Restgæld, det skylder, ca. 26,000 Kr., eller ogsaa om at maatte blive fri for Afdrag i 5 Aar. Det har nu Finansministeren ikke villet gaa med til, idet han nemlig kun vil indrømme dem Afdragsfrihed i et Aar. Jeg kan saa godt forstaa, at dette Interessentskab har henvendt sig til Staten om Hjælp, fordi jeg tror, at det virkelig i Øjeblikket befinder sig i en Nødstilstand. Deres Banemateriel er nemlig nu forældet, maaske til Dels udslidt, men dertil kommer endvidere, at deres Mergelleje er ud-